

ΚΕΙΜΕΝΙΚΑ ΕΙΔΗ

Τα σημαντικότερα είδη κειμένων είναι τα ακόλουθα:

- **Έκθεση – δοκίμιο**

Ρηματικό πρόσωπο: γ' ενικό/πληθυντικό

Υφος: επίσημο

- **Επιστολή**

Ρηματικό πρόσωπο: α' ενικό/πληθυντικό, β' ενικό/πληθυντικό, γ' ενικό/πληθυντικό

Υφος: ανάλογο με την περίπτωση (επίσημο ή οικείο)

Προσφώνηση (στην αρχή): αξιότιμοι κύριοι, Αγαπητέ φίλε, κ. τ. λ.

Χαιρετισμός (στο τέλος): Με εκτίμηση, Φιλικά, κ. τ. λ.

- Βασικά εξωτερικά γνωρίσματα είναι η δήλωση στην αρχή του τόπου και του χρόνου της σύνταξης της επιστολής, η εναρκτήρια προσφώνηση και η καταληκτική αποφώνηση.
- Σε μια τυπική επιστολή μετά την αποφώνηση ακολουθεί το ονοματεπώνυμο και η υπογραφή του συντάκτη, αλλά στις Πανελλήνιες εξετάσεις είναι λόγος ακύρωσης, οπότε **ΠΡΟΣΟΧΗ ΝΑ ΜΗΝ ΑΝΑΓΡΑΦΕΤΑΙ**.
- Το γλωσσικό ύφος και το είδος της προσφώνησης /αποφώνησης (αλλά και τα μέσα πειθούς) καθορίζουν το θέμα και ο σκοπός της επιστολής, καθώς και η σχέση μεταξύ συντάκτη και παραλήπτη.
- Στην πρώτη παράγραφο αναφέρεται το θέμα, η αφορμή και ο σκοπός της επιστολής. Ο τρόπος ανάπτυξης του θέματος καθορίζεται από το είδος του θέματος, τον σκοπό της αποστολής αλλά και τη σχέση μεταξύ αποστολέα και παραλήπτη.

- **Ανοιχτή επιστολή** (δημοσίευση στον Τύπο)

Ρηματικό πρόσωπο: α' ενικό/πληθυντικό, β' ενικό/πληθυντικό, γ' ενικό/πληθυντικό

Υφος: επίσημο

Προσφώνηση (στην αρχή): Αξιότιμε κύριε διευθυντή, εκδότα.

Χαιρετισμός (στο τέλος): Με εκτίμηση, Ευχαριστώ για τη φιλοξενία

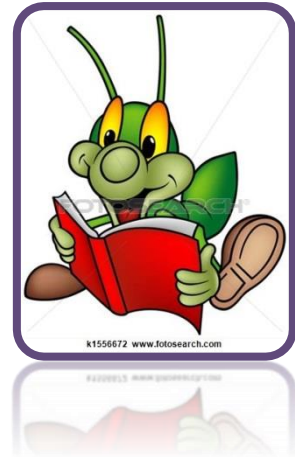
- **Άρθρο**

Ρηματικό πρόσωπο: α' ενικό/πληθυντικό, β' ενικό/πληθυντικό, γ' ενικό/πληθυντικό

Υφος: συνήθως επίσημο

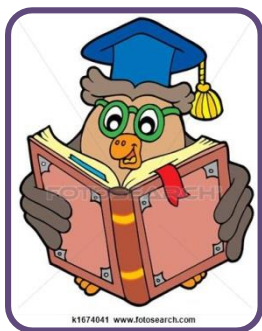
Προσοχή: Δε ξεχνάμε ποτέ τον τίτλο!!!

- Βασικά γνωρίσματα είναι η παράθεση τίτλου, η αφορμή από ένα γεγονός της επικαιρότητας και η διατύπωση γενικότερων απόψεων γύρω από το ζήτημα.
- Το θέμα δηλώνεται στην αρχή με ευκρίνεια και στην συνέχεια αναπτύσσεται είτε με παραγωγική είτε με επαγωγική συλλογιστική πορεία.

- Μπορούμε να επιλέξουμε όποια πορεία από τις δυο θέλουμε, αλλά οφείλουμε να μείνουμε πιστοί στην επιλογή μας. Αν επιλέξουμε την παραγωγική πορεία παραθέτουμε στην αρχή την κύρια ιδέα και στην συνέχεια ακολουθεί το υλικό που την στηρίζει ή την αναπτύσσει. Αν επιλέξουμε επαγωγική συλλογιστική πορεία, προτάσσεται το υλικό που την στηρίζει και στο τέλος αναγράφεται/προκύπτει η βασική ιδέα.
- Ανάλογα με το κοινό στο οποίο απευθύνεται, το είδος του θέματος και την οπτική γωνία από την οποία προσεγγίζεται το θέμα επιλέγεται το αντίστοιχο γλωσσικό πλαίσιο και ύφος. Επιβάλλεται να διατηρηθεί αμείωτο το ενδιαφέρον του κοινού, συνεπώς επιζητείται ζωντάνια και αμεσότητα χωρίς να γίνεται κατάχρηση των τεχνικών που τις προκαλούν.
- Περί της επιλογής των μέσων πειθούς ισχύουν τα ίδια που αναφέρθηκαν στην ομιλία/εισήγηση.

- **Προσχεδιασμένος προφορικός λόγος** (διάλεξη, εισήγηση σε συνέδριο, στη Βουλή, σε σχολική εκδήλωση, κ. τ. λ.)

Ρηματικό πρόσωπο: α' ενικό/πληθυντικό, β' ενικό/πληθυντικό, γ' ενικό/πληθυντικό

Υφος: ανάλογο με την περίπτωση (επίσημο ή οικείο)

Προσφώνηση (στην αρχή): Φίλες & φίλοι, Αγαπητοί συμμαθητές, Κύριοι σύνεδροι, Αξιότιμοι κύριε καθηγητές, Αξιότιμοι συνάδελφοι, κ. τ. λ.

Χαιρετισμός (στο τέλος): Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας. / Σας ευχαριστώ που με ακούσατε.

- Η γραπτή μορφή ενός λόγου που εκφωνείται σε κάποια εκδήλωση ενώπιον κοινού. Συνεπώς, εμφανίζει και στοιχεία προφορικού λόγου.
- Βασικό εξωτερικό γνώρισμα είναι η προσφώνηση στην αρχή- η οποία είναι αντίστοιχη του κοινού ("Κύριε Δήμαρχε και κύριες και κύριοι συμπολίτες...", "αγαπητοί συμμαθητές...", "σύντροφοι...")- και η αποφώνηση στο τέλος ("σας ευχαριστώ").
- Στον πρόλογο αναφέρουμε ευκρινώς την θέμα και τη στάση μας επάνω σ' αυτό. Στη συνέχεια αναπτύσσεται η κατευθυντήρια ιδέα και στο τέλος υποβάλλονται τα συμπεράσματα και εκφράζεται μια γενική πρόταση- λύση.
- Η επιλογή των μέσων πειθούς και του γλωσσικού επιπέδου εξαρτάται από το θέμα ή/ και το ακροατήριο.
- Προτείνεται συνδυασμένη χρήση διαφόρων τεχνικών πειθούς (με προεξάρχουσες την επίκληση στη λογική και την επίκληση στο συναίσθημα), ώστε να εξασφαλιστεί ζωντάνια και αμεσότητα στον λόγο και να κρατηθεί αμείωτο το ενδιαφέρον του ακροατηρίου. Σε κάθε περίπτωση αποφεύγεται η μονομέρεια και η κατάχρηση/υπερβολή ενός μέσου πειθούς.

